

TERMÍN: 25.10.2019

NÁZOV MATERIÁLU: **Revízia výdavkov na kultúru**TYP VÝSTUPU*1: **Diskusná štúdia**AUTOR(I): **Andrej Svorencík, Matúš Bieščad, Zuzana Borošová, Marcel Čas, Zuzana Došeková, Michaela Rudyjová a Matej Kurian**ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Inštitút kultúrnej politiky, Útvar hodnoty za peniaze**RECENZNÝ FORMÁT*2: **2**RECENZENT: **Jozef Kovalčík****PRIPOMIENKY:**

Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*3	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*4
s. 12, ods. 2	Politika kultúrneho dedičstva zahŕňa čiastkové politiky podpory knižníc, podpory múzeí a galérií, osvetovej činnosti a tradičnej kultúry, a ochrany pamiatkového fondu.	Terminologická pripomienka – pre účely tohto materiálu by bolo vhodné rozlíšiť pojmy „politika nemotného kultúrneho dedičstva“ a „politika hmotného kultúrneho dedičstva“. Oblasť knižníc by mala byť vyňatá z tejto oblasti.	Pripomienka je akceptovaná, prehľad kultúrnych politik je lepšie sprehľadnený v texte pomocou schémy (s. 12)
s. 17, ods. 2	Naopak maďarské výdavky na kultúru p. c. sú tretie najvyššie v EÚ 28 (Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.) a najvyššie v EÚ 28 z hľadiska podielu na HDP (Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.) a aj verejnom rozpočte (Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.). Z dostupných dát sa nedá presne zistiť, čím je to spôsobené, ale pravdepodobne ide o dôsledok rozhodnutia maďarskej vlády prevziať na seba záväzok	Poznámka pre objasnenie situácie v Maďarsku: veľké infraštruktúrne projekty maďarskej vlády (napr. Múzejná štvrť v Budapešti, rekonštrukcia historických architektonických objektov, podpora monumentálnej pomníkovej tvorby, atď.), avšak za cenu prerozdelenia podľa ideologických a politických kritérií, na úkor nezávislej kultúry a umenia, ako aj na úkor tvorby súčasného umenia a na výskum a prezentáciu umenia a kultúry moderny, atď. Dochádza k centralizácii kultúrnych inštitúcií	Pripomienka akceptovaná: V dôsledku absencie zdrojov sme formuláciu v texte upravili: „Z dostupných dát sa nedá presne zistiť, čím je to spôsobené. Naznačuje to však neštandardnosť maďarskej kultúrnej politiky.“ (s. 17)

¹ Podľa parametrov analytických výstupov opísaných v materiáli Recenzný postup.

² Podľa materiálu Recenzný postup.

³ Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

⁴ Pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie/ pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.

	<p>občanov platiť koncesionárske poplatky pre verejnú televíziu, ako aj podpory kultúry maďarských národnostných menšín v okolitých krajinách.</p>	<p>(napr. všetky múzeá 19 žúp Maďarska) a ich financií pod správou ministerstva, vytváraní nových inštitúcií, ktoré sú paralelné s existujúcimi (Széchenyiho umelecká akadémia – Maďarská umelecká akadémia; Ústav dejín umenia Maďarskej akadémie vied – Ústav teórie a metodológie umenia Maďarskej akadémie umenia, atď.), personálne náklady pre členov, a členov čakateľov Maďarskej umeleckej akadémie, atď. A to z toho dôvodu, že štatistiky Maďarska sú v oblasti financovania kultúry výnimočné v celej EU, avšak mechanizmus štátnej politiky v mnohých aspektoch nie sú v súlade s európskou praxou podpory, financovania kultúry a umenia, preto pokladáme za sporné, či je tu možné vytvárať relevantnú komparáciu.</p>	
s. 22, box 3	N/A	<p>Chybný údaj v tabuľke o výške podpory z FPU, v roku 2019 to 19,4 milióna eur.</p>	<p>Pripomienka nie je akceptovaná, v boxe sú údaje s odfiltrovaním transferov v rámci verejnej správy. Preto sú tieto výdavky nižšie, ako celkové výdavky.</p>
s. 28, ods. 5	<p>Všetky VÚC spolu mali v roku 2017 zriadených 220 kultúrnych inštitúcií (detailne v prílohe). Počtom vysoko prevládajú knižnice (spolu 90 zriadených knižníc), následne je najviac zriadených múzeí (spolu 36 múzeí) a kultúrno-osvetových centier (vo všetkých VÚC spolu 36). Čo sa týka výšky výdavkov pre jednotlivé typy kultúrnych inštitúcií, najvyššie sú pre divadlá. Výdavky divadiel v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC, ktorých je 19, sú takmer dvojnásobne vyššie ako výdavky 90 zriadených knižníc (28 mil. eur oproti 15 mil. eur).</p>	<p><i>Výdavky na kultúru územnej samosprávy – VÚC nenapĺňajú svoje povinnosti zriaďovateľa vo vzťahu k zriaďovaným organizáciám (divadlám, múzeám, galériám), ich úloha sa obmedzuje „iba na kúrenie a svietenie“ v ich organizáciách, základnú odbornú činnosť financujú iba fragmentárne, a riaditelia týchto organizácií sa so svojimi žiadosťami, s minimálnym spolufinancovaním zriaďovateľa, obracajú na FPU a KultMinor o dotácie. Pričom vedúci pracovníci vyvíjajú nátlak na nastavenie dotácií z fondov, avšak nekritizujú svojich zriaďovateľov za neplnenie si zákonom daných</i></p>	<p>Pripomienka v priebežnej revízii neakceptovaná, v prípade dostupných dát a kapacít bude zapracovaná v záverečnej správe revízie.</p>

		povinností vo financovaní.	
s. 29, ods. 2	<p>Výdavky VÚC na kultúru v roku 2018 oproti ostatným rokom narástli (Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.), v príspevkových organizáciách rástli výdavky na mzdy a platy, v rozpočtových na tovary a služby a kapitálové investície. Výdavky obcí v sledovanom období rastú kontinuálne, podobný skok ako v prípade VÚC sa tu neobjavuje (Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.). Avšak podiel výdavkov VÚC a obcí na kultúru voči ich celkovým výdavkom v čase stagnuje. Pre VÚC tento pomer v roku 2017 výraznejšie poklesol. Celkovo však VÚC dávajú na kultúru okolo 6 % zo svojho rozpočtu, obce okolo 4 % zo svojho rozpočtu. Na porovnanie, štátne rozpočtové a príspevkové organizácia dávajú na kultúru do 2 % zo svojho celkového rozpočtu.</p>	<p>Reálne výdavky VÚC môžu byť reálne nižšie, keďže existovala prax, že všetky mimorozpočtové prostriedky odvádzali rozpočtové organizácie danej VÚC na účet kraja a ten ich následne poslal ako vlastný transfer.</p>	<p>Pripomienka čiastočne akceptovaná, do priebežnej správy zapracovaná do textu: „Je ale potrebné ďalej preskúmať formy prerozdelenia finančných transferov z VÚC do zriadených inštitúcií s. 29.</p> <p>Sme si vedomí dôležitosti danej pripomienky, v prípade dostupných dát a kapacít bude zapracovaná v záverečnej správe revízie.</p>
s.32, ods. 3, (rovnako platí pre s. 36, ods. 1	<p>Zbierky sú sprístupnené cez 648 expozícií v rôznych lokalitách na Slovensku, avšak neexistuje analýza dostupnosti týchto múzeí a galérií. Od roku 2013 sú zbierky sprístupňované aj distančne. Nové online portály sprístupňujú v galériách 47% zbierky, v múzeách len 3,6 % zbierky (viď viac kapitola Digitalizácia). Výsledky iniciatívy digitalizácie sú výnimočné, tým, že sa Slovensko pridalo k európskemu trendu digitalizácie. Je však potrebné zlepšiť prístup k zdigitalizovaným zbierkam.</p>	<p>Dostupnosť je jedným z najvážnejších problémov celého segmentu múzeí a galérií. Preto by bolo vhodné do materiálu doplniť informáciu o neexistencii akéhokoľvek strategického materiálu, ktorý by bol zameraný na sprístupňovanie zbierok vo fyzickej, alebo digitálnej podobe a / alebo prácu s návštevníkmi týchto inštitúcií.</p>	<p>Pripomienka akceptovaná, zapracovaná do textu: Zbierky sú sprístupnené cez 648 expozícií v rôznych lokalitách na Slovensku, avšak neexistuje analýza ani strategický materiál zameraný na sprístupňovanie zbierok vo fyzickej alebo digitálnej podobe, ani na prácu s návštevníkmi týchto inštitúcií (s. 32)</p>
s. 34 – celá časť 3.1.3		Doplňte informáciu o špecifickej oblasti, ktorou je starostlivosť	Pripomienka neakceptovaná, miera

		o zbierkové predmety, ktoré sú umiestnené v múzeách v prírode (tzv. skanzeny).	detailu ide nad zámary revízie, zväžeme pri záverečnej správe.
s. 39, pozn. č. 18	MŠVVaŠ SR kupuje centrálnu licenciu na vedecké databázy, ktorú však poskytuje univerzitným knižniciam, SAV a rezortným knižniciam (národný projekt NISPEZ). Štátne vedecké knižnice zriadené MK SR nie sú touto licenciou pokryté.	Aj na základe tejto skutočnosti je evidentné, že akademické knižnice sú výrazne vyčlenené z rezortu kultúry, hoci z nečerpajú prostriedky vo forme dotácií z FPU.	Pripomienku berieme na vedomie, sieti knižníc a jej optimalizácii sa budeme detailnejšie venovať v záverečnej správe.
s.42, ods. 1	Menej ako polovica akvizície knižničného fondu v slovenských knižniciach sa v roku 2017 realizovala nákupom (46 %), pričom ďalšie významné zdroje akvizície boli dary (36 %) povinné výtlačky (10 %) a iné zdroje (8 %) (Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.). Prostriedky na nákup knižničného fondu sú také nízke, že ak by viaceré typy knižníc nedostávali knižničné jednotky do daru a cez povinné výtlačky, tak by sa ich knižničný fond v čase znižoval prirodzeným úbytkom knižničného fondu. Podľa štandardov IFLA by hrubý ročný prírastok knižnice mal predstavovať 7 % knižničného fondu. Na Slovensku sa v agregáte knižničný fond v roku 2017 prostredníctvom nákupu zväčšil iba o 1,32 %. Takýmto spôsobom vzniká slovenským knižniciam akvizitívny dlh 7,9 mil. Eur ročne (na základe dát z roku 2017). ⁵	Pri uvedených informáciách by bolo vhodné doplniť informáciu, koľko percentuálne prispieva FPU na akvizície knižníc.	Pripomienku zapracujeme do záverečnej správy revízie v prípade poskytnutia konkrétneho údaju (podiel koľko FPU prispieva).
s. 42 – 43, ods. 4	Na Slovensku sa napriek značným snahám nepodarilo zaviesť funkčný a efektívny celonárodný knižnično-informačný systém. Knižničný systém má fungovať tak, aby každý mohol jednoducho získať informáciu o umiestnení hľadaného informačného zdroja	Neúspech zavedenia Celonárodného knižnično-informačného systému (do KIS3G sa zapojilo iba 29 knižníc na Slovensku) má za následok aj finančné nároky žiadateľov na FPU a KultMinor, a dochádza k obstaraniu finančne náročných	Pripomienka braná ako poznámka. Text túto problematiku zachytáva s uvedením výhod jednotného knižničného systému.

⁵ V Knižničnom fonde sú zahrnuté knihy a periodické tituly, ale aj špeciálne dokumenty, t. j. audiovizuálne dokumenty, elektronické dokumenty (vrátane digitálnych), rukopisy a iné špeciálne dokumenty.

	<p>a jednoducho ho dosiahnuť tradičnou alebo elektronickou cestou za jasne definovaných podmienok. Existencia takéhoto systému znižuje časové náklady pre knihovníkov aj čitateľov. Projekt SNK KIS3G realizovaný od roku 2002 sa snaží celonárodný knižnično-informačný systém zaviesť. V súčasnosti je v projekte KIS3G však zapojených iba 29 knižníc a možnosť rezervovať knižničné jednotky pre návštevníkov knižníc nie je spustená. Chýba analýza, ktorá by určila príčiny zlyhania KIS3G a hlavne zanalyzovala rôzne varianty riešenia na základe jednotnej metodiky pre posudzovanie vybraných vplyvov.</p>	<p>systémov jednotlivými knižnicami. Pozitívny príklad je z Českej republiky, kde sa na ústredný knižničný portál môžu zaregistrovať všetky verejné knižnice a spravovanie knižničného systému je zabezpečené centrálné.</p>	
<p>s. 44, ods. 4 a s. 49, ods. 1</p>	<p>Hlavným nástrojom MK SR, prostredníctvom ktorého sa snaží cieľ politiky ochrany pamiatkového fondu naplniť, je pôsobenie Pamiatkového úradu Slovenskej republiky (PÚ SR). Pamiatkový úrad SR a 8 krajských pamiatkových úradov, vykonávajú na prvom (krajské úrady) a druhom (centrálny PÚ SR) stupni štátnu správu v oblasti ochrany pamiatkového fondu. Okrem činnosti PÚ SR je dôležitá aj dotačná schéma MK SR Obnovme si svoj dom, ktorá je jedinou priamou, ale nenárokovateľnou, finančnou pomocou štátu voči vlastníkom pamiatok.</p> <p>Najdôležitejšia systematická a dlhodobá finančná podpora ochrany pamiatkového fondu zo strany štátu je dotačný mechanizmus Obnovme si svoj dom (OSSD). Výška podpory na jeden projekt je však zanedbateľná (14 823 eur) oproti výške podpory na jeden projekt</p>	<p>Program „Obnovme si svoj dom“ je nepružný a pomerne málo transparentný systém pridelovania podpory (podobne ako v minulosti systém podpory umenia). Navrhujeme doplniť informáciu o potrebe založiť fond zameraný na ochranu kultúrneho dedičstva (hmotného aj nehmotného), ktorý by dokázal efektívne prioritizovať ochranu pamiatok a prepájať ich so súčasnými formami umenia a kultúry, čím by ochrana pamiatok prestala mať povahu náhodnosti.</p>	<p>Pripomienku neakceptujeme do priebežnej správy jedná sa o otázku politického charakteru, v prípade kapacít bude preskúmaná v záverečnej správe revízie.</p>

	zo strany fondov EÚ (1 365 128 eur) a nórskeho fondu (498 239 eur). Zahraničné projekty podporovali niekoľko málo, komplexných obnov, zatiaľ čo OSSD podporuje veľké množstvo projektov, čiastkových opráv, ktoré sa dajú stihnúť v priebehu jedného kalendárneho roka s rádo menšou sumou na jeden projekt.		
s. 53, ods. 3	<p>Počet návštevníkov nerastie adekvátne k rastúcemu počtu divadiel (Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.).</p> <p>Nezávislé divadlá, pri porovnaní so zriadenými, sú vo výkonových parametroch charakteristické výrazne nižším počtom návštevníkov (Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.) aj ponúknutých predstavení (Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.).</p> <p>Kým nižší počet návštevníkov môže byť daný aj nižšou kapacitou divadelných priestorov, nižší počet ponúknutých predstavení (jedno nezávislé divadlo ponúkne v priemere vyše 50 predstavení za rok, jedno zriadené priemerne takmer 200) hovorí o celkovej výrazne nižšej miere výstupov.</p>	Ak má byť prioritou návštevnosť divadiel, potom ju musia zvýšiť aj nezávislé divadlá. Rovnako, v prípade nezávislých divadiel je sporná ich udržateľnosť, rovnako absencia viacdrojového financovania ich činnosti. Pri súčasnom spôsobe financovania je fakticky FPU ich zriaďovateľom.	<p>Pripomienku akceptujeme a bude zapracovaná v záverečnej správe revízie.</p> <p>Text do revízie „v záverečnej správe zapracujeme analýzu na základe obsadenosti predstavení. s. 54</p>
s. 55. – 3.4.4 Evidencia výskumu.	<p>Dokumentačnou, informačnou, digitalizačnou a výskumnou činnosťou v oblasti profesionálneho divadla sa venuje zriadená príspevková organizácia Divadelný ústav. Ten v rámci svojej činnosti okrem iného spravuje knižnicu, múzeum a divadelný archív so statusom špecializovaného verejného archívu. V rámci</p>	Je nevyhnutné, rovnako ako v prípade PU SR (s. 45, ods. 2, posledná veta) preveriť rozsah činnosti Divadelného ústavu, ktoré by malo podľa svojich definovaných činností reflektovať divadelnú a tanečnú tvorbu a prezentáciu na Slovensku. Dochádza k iniciovaniu paralelných aktivít vo sfére nezávislého divadla a súčasného tanca, ktoré si nárokovujú na veľký finančný objem na vykonávanie činnosti, ktoré patria pod DÚ.	Pripomienka neakceptovaná, priebežná správa sa tomu nevenuje, v prípade relevantnosti bude zapracovaná v záverečnej správe.

	<p>OPIS 2 sa zapojili do projektu Digitálna knižnica a digitálny archív, ktorý viedol k vytvoreniu informačného systému o divadle eTHEATER.SK⁶, ktorý obsahuje verejne dostupnú databázu v kategóriách osobnosti (vyše 22-tisíc záznamov), inscenácie (vyše 13-tisíc záznamov od roku 1920), divadlá a inštitúcie, udalosti a podujatia. DÚ z povahy svojej činnosti má obmedzené možnosti na generovanie vlastných príjmov, pričom ich výdavky pri prepočte na stále ceny v čase klesajú. DÚ zápasí s priestorovými problémami – pre zbierky svojho muzeálneho fondu nemá priestory na vytvorenie stálej expozície a organizovanie výstav.</p>		
s. 56 - celá časť „Politika podpory hudby a tanca		Absentuje tu analýza súčasného tanca. Z tohto dôvodu nie sú známe údaje o financovaní tejto scény, ktorá dlhodobo bojuje o svoje etablovanie na Slovensku. V súčasnosti existuje iba jedno zriadené divadlo určené výlučne pre tanec v Banskej Bystrici, nezávislé subjekty pôsobiace v oblasti súčasného tanca nemajú žiaden priestor určený iba na tento účel.	Pripomienka neakceptovaná, z dôvodu nedostupnosti dát.
s. 56 až s 60 v celej časti 3.5: všade		Opraviť Ifjú Szivék, na Ifjú Szivek	Pripomienka akceptovaná, zapracovaná do textu
s. 61, ods. 4 Matúš:	<p>Cieľom audiovizuálnej a mediálnej politiky je podporovať výrobu pôvodnej audiovizuálnej tvorby, rozširovať ju a sprístupňovať divákovi. Na podporu audiovizuálnej tvorby je zriadený Audiovizuálny fond (AVF), začatím jeho dotačnej</p>	K tvorbe audiovizuálnych diel prispieva špecifickým spôsobom aj KultMinor od r. 2018 a 2019!	Pripomienka akceptovaná, zapracovaná do textu. „K tvorbe audiovizuálnych diel prispieva špecifickým spôsobom aj Kult Minor – dotácia v roku 2018 bola vo výške 531-tisíc eur.“

⁶ http://etheatre.sk/du_vademecum/

	<p>činnosti v roku 2010 sa zvýšil počet premiér slovenských filmov v kinách. V budúcnosti bude dôležité zhodnotiť, aký dopad na pôvodnú audiovizuálnu tvorbu bude mať nástroj filmových vratiek a jeho zvýšenie z 20 % na 33%.</p>		
s. 70, ods. 1	<ul style="list-style-type: none"> • Zriadené kultúrne inštitúcie majú nezávisle od svojich špecifik niektoré problémy spoločné. Transformácia ich právnej formy na podobu organizácií s verejnoprospešnou činnosťou by pomohla viaceré z nich odstrániť, resp. zmierniť. • Viac zdroje financovania by zjednodušila a stimulovala možnosť viacerých zriaďovateľov. • Pre strategické plánovanie je potrebné rozpočtovať aspoň na 3 – 4 roky. Systém prioritných projektov MK SR by mal byť vyhradený pre špeciálne projekty inštitúcií, nie ich hlavnú a dlhodobú činnosť. • Stimulácia podnikateľských aktivít ROPO si vyžaduje hlbšiu diskusiu o zmenách ich právneho a hospodárskeho nastavenia, vrátane analýzy súčasného systému účtovania DPH. • Odmeňovanie umeleckých pracovníkov by nemalo fungovať podľa tarifných platov v štátnej správe. • Výberový proces riadiacich pracovníkov je potrebné urobiť viac demokratickým, transparentným a odborným. • Vyžaduje sa analýza fiškálnych nástrojov pre stimuláciu súkromného financovania kultúry 	Zriadené inštitúcie mali nezávislé dozorné a správne orgány, ktoré by dohliadali na ich fungovanie a volili by riadiacich pracovníkov.	Pripomienka akceptovaná, v texte doplnená: Zriadené inštitúcie by mali mať nezávislé dozorné a správne orgány, ktoré by dohliadali na ich fungovanie a volili by riadiacich pracovníkov. S. 72
s. 71, ods. 4	. Je potrebné vyčíslit' objem	Rozhodovanie o prioritných	Pripomienku akceptujeme

	financií, ktorým sa cez prioritné projekty dlhodobo podporujú prvky hlavnej činnosti, a zapracovať ich do kontraktov. Prioritné projekty by sa mali dotýkať iba špeciálnych projektov, vyhodnotených najneskôr v januári príslušného roku.	projektoch by tiež malo byť nezávislé (podobne ako je to v prípade grantov určených pre vysoké školy) a mali by byť presunuté na nezávislé dotačné organizácie.	- rôznym systémom financovania kultúry sa chceme podrobnejšie zaoberať v záverečnej správe (ide o tému prioritných projektov, ale aj témy súkromného sponzoringu, vlastných zdrojov a podobne).
s. 73 – 76 – celá kapitola	N/A	Problematická je už samotná existencia týchto fondov popri súčasných podporných mechanizmoch (AVF, FPU, Kultminor), ktoré sú ďaleko efektívnejšie vo výdavkoch, prevádzke aj schopnosti demokraticky prerozdeľovať zdroje.	Pripomienku akceptujeme - problematike týchto fondov máme v pláne zaoberať sa v záverečnej správe.
s. 74, ods. 3: nedostatok personálnych kapacít	• nedostatok personálnych kapacít pre niektoré programy – odborné komisie sa v niektorých programoch neobmieňajú dostatočne často, lebo nie je dostatočný počet odborníkov pre danú oblasť, prípadne chýba záujem o účasť v komisiách;	Ide tu o odlišné dôvody v AVF, FPU a KultMinor, ktoré by bolo vhodné špecifikovať.	Pripomienka sčasti akceptovaná: Na takúto hlbšiu analýzu parciálnej politiky nie je žiaľ v predbežnej správe revízií výdavkov priestor. Túto tému by sme radi otvorili v záverečnej správe, alebo v osobitnom komentári IKP na túto tému v budúcnosti.
s. 74, ods. 3: prítomnosť konfliktu záujmu	• prítomnosť konfliktu záujmov – v praxi sa nie je možné úplne vyhnúť situácii, že v niektorých programoch sú členovia komisií súčasne spolupracovníci subjektov, ktoré žiadajú o dotáciu – aktuálne sa to rieši vylúčením člena komisie z rozhodovania o konkrétnom projekte, nezávislosť rozhodnutia ale už môže byť ovplyvnená.	Zákony o AVF, FPU, KultMinor definujú konflikt záujmu odlišne.	Pripomienka akceptovaná: informácia zapracovaná do textu: – jednotlivé zákony, ktoré zriaďujú fondy, definujú konflikt záujmov odlišne, s. 75
s. 74, ods. 4: zverejnenie výsledkov	AVF aj FPU zverejňujú aj slovné zdôvodnenia v prípade nepodporení projektu, prípadne iných problémov.	KultMinor sa zverejňuje aj slovné hodnotenie podporeného projektu.	Pripomienka akceptovaná: informácia doplnená do textu: namiesto „AVF aj FPU,“ sme doplnili “Všetky zriadené fondy „ s. 75
s. 75., ods. 1:	Podľa informácií zo zriadených fondov je problémom nedostatočné alokovanie	Na činnosť kancelárie FPU je nevyhnutné navýšenie prostriedkov, avšak aj na podpornú činnosť FPU,	Pripomienka sčasti akceptovaná: Financovaniu nezávislých

	<p>prostriedkov na vlastnú prevádzku. Na činnosti v súvislosti s prevádzkou majú fondy určené percento, ktoré môžu využiť z vybraných zdrojov svojich príjmov (týka sa to aj transferu z MK SR). Kým toto percento je pre AVF a KULT MINOR v hodnote 5 %, pre FPU je to 3,5 %. Otázkou do budúcnosti je prehodnotenie výšky tohto percenta.</p>	<p>a to zo súčasných 20 na cca. 28 miliónov EUR (polovica žiadanej sumy v roku 2018). Automatické navyšovanie prostriedkov o percento inflácie, ako je to v prípade financovania cirkví, by všetkým trom fondom pomohlo primerane reagovať na potreby prostredia.</p>	<p>fondov sa pravdepodobne budeme zaoberať v záverečnej správe. Vnímame ich ako dôležitú súčasť kultúrnej politiky na Slovensku. Treba však povedať, že otázka výšky alokovaných prostriedkov je politickým rozhodnutím a analytická správa sa môže vyjadriť v prospech navýšenia vtedy, ak to vie zdôvodniť nejakým objektívnym argumentom</p>
s. 78, ods. 3	<p>1. Obmedzenie zverejňovania zdigitalizovaných objektov. Platia rôzne autorské práva na zverejňovanie a používanie jednotlivých zdigitalizovaných diel, kde pokiaľ je to umožnené, záznamy sú zverejnené.</p> <p>2. Rôznorodosť technických procesov. Proces nahrávania zdigitalizovaných predmetov do jednotného systému CAIR je pri každom projekte iný a trvanie post procesného spracovania predmetov takisto trvá rôzne dlhú dobu. Predmety sa postupne zverejňujú aj v súčasnosti.</p> <p>3. Portál Slovakiana je problematický na využívanie. Napr. vyhľadávanie predmetov nie je možné podľa inštitúcie, kde sú predmety uložené.</p> <p>4. Pri Slovakiane, či niektorých iných nových portáloch nie je možné stiahnuť zdigitalizované predmety s voľnou licenciou. Sú v nečitateľných formátoch jp2., alebo to jednoducho nie je umožnené. Napr. „digitálny pamiatkový fond“ realizoval digitalizáciu na najvýznamnejších pamiatkových objektoch. K jednotlivým 3D objektom však nie je verejný prístup, prípadne sa nedajú</p>	<p>Absencia akýkoľvek vzdelávacích podujatí pre širokú verejnosť, ale aj odborníkov, kde sa bolo možné zoznámiť s výsledkami digitalizácie.</p>	<p>Pripomienka akceptovaná: opatreniam týkajúcich sa témy digitalizácie budú zahrnuté v záverečnej správe. Slabú prístupnosť výsledkov digitalizácie pre širokú verejnosť považujeme za problém.</p>

	stiahnuť.		
--	-----------	--	--

CELKOVÉ HODNOTENIE:

Predkladaný materiál znamená kvalitatívne vyššiu odbornú úroveň v zisťovaní aktuálneho stavu, trendov, pozitív aj negatív financovania kultúry Slovenska. Zvolená metodika poskytuje relevantné údaje, ktoré sa musia stať základom pri tvorbe akejkoľvek stratégie kultúry na MK SR.

Predložená priebežná správa presne poukazuje na slabé stránky jednotlivých kultúrnych politík, poukazuje na potrebu demokratickejších postupov, na potrebu odpolitizovania a väčšej transparentnosti v procese riadenia ROPO, na potrebu zmeny právnej formy organizácií ÚOŠS s uprednostnením verejnoprávnych inštitúcií, ktoré sú riadené dozornými radami a správnyimi radami.

Veľmi pozitívne hodnotím, že správa pristupuje veľmi kriticky o netransparentnosti na rôznych úrovniach, t.j. ministerstva, vyššieho územného celku, obce, vo financovaní kultúry; o krátkodobom rozpočtovaní činnosti ROPO, o absencii viaczdrojového financovania zriaďovaných organizácií, atď.

Deklarovanie stavu, že MK SR nemá vypracovanú stratégiu financovania investičných potrieb rezortu, sa dá pokladať v daných podmienkach za revolučné.

Priebežná správa je výborným základom na vypracovanie konzistentného materiálu, t. j. Záverečnej správy – Revízia výdavkov na kultúru.

Niektoré témy skratkovite spomenuté aj v Priebežnej správe by mali byť rozpracované podrobnejšie v Záverečnej správe. Konkrétne ide o najmä o tieto oblasti a témy:

- manažment kultúry, personálne kapacity a ich rozvoj, vrátane bližšej špecifikácie výdavkov na mzdy v tejto oblasti.
- zaradenie kreatívneho priemyslu do materiálu (vydávanie a distribúcia kníh, hudby, multimediálnych (počítačových) hier) a pomenovanie súčasných a odporúčaných nástrojov na jeho podporu;
- súčasný tanec (zastúpené sú iba tanečné divadlá a folklórne súbory);
- definovanie základných problémov segmentu tradičnej kultúry, neprofesionálneho umenia a osvetovej činnosti (Politika kultúrneho dedičstva, NOC);
- vyčíslenie participácie prostredníctvom obratu na knižnom trhu (Politika podpory umenia);
- finančný aspekt limitov štátnej pomoci a de minimis vo financovaní zriaďovanej a nezávislej kultúry;
- oblasť internacionalizácie kultúry a umenia Slovenska a jej financovanie;
- financovania prezentácie kultúry a umenia Slovenska v zahraničí prostredníctvom MZVaEZ SR, napriek konštatovaniu (s. 23, ods. 2.), že tieto náklady na ministerstve zahraničných vecí nie sú kategorizované ako výdavky na kultúry (ide o nezanedbateľné finančné prostriedky, ktoré sú využívané pravdepodobne zväčša neefektívne a neodborne);
- informácie o financovaní kultúry súkromným sektorom (nedostatok uvedený aj v Priebežnej správe, s. 72.), ale aj financovanie kultúry na území Slovenska zo zahraničia, napr. vládami Nemecka, Maďarska, Bulharska, atď. (čím sa nemyslí financovanie kultúrnej diplomacie formou kultúrnych inštitútov týchto krajín fungujúcich na území Slovenska);

SCHVÁLIŤ*⁷:

odporúčam

neodporúčam

podpis recenzenta

Súhlasím* s uvedením svojho mena ako mena recenzenta v recenzovanej publikácii:

ÁNO

NIE

Súhlasím* so zverejnením tohto pripomienkovacieho hárka:

ÁNO

NIE

⁷ Hodiace sa označte krížikom.